

of Ukraine, which have assisted to improve the tax system, are determined. The problem of mismatch between taxes and the results obtained from the use of funds is analyzed.

The author makes a conclusion about the need to simplify the tax administration should in terms of inspection, starting from the number of inspections of business and up to their efficiency.

Despite the codification of the tax law regulations on taxation are complex and unstable, some legislative provisions are not consistent. The effectiveness of individual taxes is questionable (for a example, tax on real property other than a land), because administration costs of these taxes are equalized with the budget revenues that is derived from their collection.

It is concluded that the tax system existing in Ukraine should be considered as a subject of reforming. The tax reform is also expected to improve the budgetary policy of the country. Offered by the Government of Ukraine the comprehensive plan of changes in the tax system that would solve a number of problems, where the main of them is legalization of the economy, is considered.

Keywords: tax, tax system, taxation, Tax Code of Ukraine, government revenues, financial legislation, state regulation.

УДК 347.963(477)

О. С. ПРОНЕВИЧ,

доктор юридичних наук, професор,

головний науковий співробітник відділу наукового забезпечення

організації роботи та управління в органах прокуратури

Науково-дослідного інституту Національної академії прокуратури України (м. Київ)

ВЗАЄМОДІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Охарактеризовано полісемантичну категорію «взаємодія» і з'ясовано теоретико-методологічні засади організації та здійснення взаємодії органів прокуратури на внутрішньоорганізаційному і зовнішньому рівнях діяльності. Особливу увагу приділено концептуальному обґрунтуванню взаємодії органів прокуратури з інститутами громадянського суспільства та засобами масової інформації. Констатовано, що в умовах реформування прокуратури України одним з пріоритетів є поглиблення внутрішньої взаємодії органів прокуратури з Національною академією прокуратури України.

Ключові слова: взаємодія, суб'єкти взаємодії, внутрішня та зовнішня взаємодія, узгодженість дій, позитивна взаємодія, інститут громадянського суспільства, засоби масової інформації.

Сучасна парадигма організації діяльності та управління в органах прокуратури ґрунтується на низці взаємопов'язаних і взаємозумовлених компонентів, які у сукупності забезпечують внутрішню цілісність, керованість та ефективну реалізацію прокуратурою конституційних функцій. Особливу увагу приділено налагодженню ефективної взаємодії органів прокуратури з органами публічної влади, інститутами громадянського суспільства, засобами масової інформації, профільними зарубіжними та міжнародними організаціями тощо. Важливість взаємодії у діяльності органів прокуратури розглянуто крізь призму консолідації зусиль державних і недержавних суб'єктів протидії злочинності, підвищення рівня транспарентності діяльності прокуратури, пошуку ефективних соціально-правових засобів превентивного антикримінального впливу, викорінення правового нігілізму, покращання інформованості

суспільства про стан злочинності та вжиті заходи щодо виявлення і нейтралізації потенційних та реальних загроз (небезпек) для охоронюваного державою суспільного блага.

У юриспруденції сформувалася традиція осмислення феномена взаємодії у широкому філософсько-правовому контексті або ж крізь призму аналізу специфіки організації управління соціально-правовими системами. Окремі аспекти взаємодії розглядалися в працях В. Г. Бесарабова [1], І. М. Гальперіна [2], В. М. Гусарова [3], В. Є. Загороднього [4], О. Кучера [5], Т. Л. Маркелова [6], М. І. Мичка [7], В. П. Рябцева [8], О. Ф. Смірнова [9], М. К. Якимчука [10] та ін. Водночас ознайомлення з наукових доробком вітчизняних і зарубіжних фахівців дає підстави стверджувати, що донині зберігається необхідність поглибленого дослідження теоретико-методологічних засад організації та здійснення взаємодії в органах

прокуратури з урахуванням сучасного стану нормативно-правового регулювання прокурорської діяльності та управлінської практики.

Метою статті є характеристика інтегральної міжгалузевої категорії «взаємодія» і з'ясування теоретико-методологічних засад організації та здійснення взаємодії органів прокуратури на внутрішньоорганізаційному і зовнішньому рівнях діяльності.

Загальнотеоретичний концепт взаємодії є основою уявлень про інтерактивну природу спілкування. В сучасній науці відсутнє уніфіковане тлумачення полісемантичної категорії «взаємодія». Загальне визначення взаємодії сформульовано філософами, які її ототожнюють із універсальною формою руху і розвитку, що зумовлює існування і структурну організацію будь-якої матеріальної системи, а також взаємозв'язок між явищами. Філософсько-догматичне тлумачення взаємодії ґрунтується на визнанні відповідності кожній формі руху матерії певних типів взаємодії структурних елементів. Взаємодія сприймається як інтегруючий чинник, що забезпечує об'єднання частин у певний тип цілісності, а сутність взаємодії визначається як зворотний вплив одного явища на інше. Формами прояву взаємодії визначено нескінченно різноманітні відносини (зв'язки), що можуть перебувати у функціональній залежності або не перебувати у стійкому взаємозв'язку. Наслідком взаємовпливу окремих елементів єдиного цілого визнається упорядкування зв'язків, об'єднання в певний тип цілісності для досягнення бажаного результату [11]. Психологічна наукова школа сприймає взаємодію як взаємний зв'язок (погоджену дію) між суб'єктами та розглядає її у контексті міжособистісного або професійного спілкування, а також крізь призму набуття окремою особою комунікативної компетентності [12]. В соціології ствердилася традиція оперування дефініціями «соціальна взаємодія» та «інтеракція» для позначення форми комунікації осіб (спільнот). Феномен взаємодії розглядається у невідривному взаємозв'язку з дією індивіда, спрямованою на вирішення життєвих ситуацій і подолання протиріч та орієнтовною на відповідну поведінку інших людей, їхню реакцію [13, с. 41]. Натомість у дидактиці осмислення взаємодії відбувається крізь призму аналізу сутності поняття «педагогічна взаємодія», що ототожнюється із синергетичною взаємодією суб'єктів освітнього процесу як основи інтерактивного навчання [14, с. 18]. В інших галузях

науки також існують традиції дослідження окремих видів взаємодії. В політології та державному управлінні оперують категоріями «міжжетнічна взаємодія» [15] та «міжконфесійна взаємодія» [16], у мистецтвознавстві – «міжкультурна взаємодія» [17], в біології, екології та військовій науці – «міжвидова взаємодія» тощо.

В адміністративно-правовій науці управлінська діяльність розглядається на широкому тлі позитивної взаємодії суб'єктів суспільних відносин. Взаємодія тлумачиться як узгоджена та спрямована на досягнення єдиної мети діяльність не підпорядкованих один одному організаційно самостійних і відокремлених суб'єктів. Найсуттєвішими формальними ознаками взаємодії є узгодженість (поєднання спільних дій різних суб'єктів за метою, місцем і часом їх здійснення), полісуб'єктність (участь в узгоджених спільних діях щонайменше двох сторін), кооперація (усвідомлення спільності інтересів сторін та можливості досягнення мети лише за умови поєднання потенціалів), партнерство (націленість на паритетне ділове співробітництво, взаємодопомога), правозаконність (відповідність узгоджених дій приписам чинного законодавства, націленість на досягнення соціально значущої мети). Засадничими формами взаємодії є інформаційний обмін або безпосереднє співробітництво (спільна діяльність). Суб'єкти взаємодії можуть мати різні стратегічні цілі, однак поєднують потенціали заради вирішення конкретного завдання. Суб'єктами взаємодії можуть бути як цілісні організаційні системи, так і їх структурні елементи, що є підставою для виокремлення зовнішньої (міжвідомчої) і внутрішньої (внутрішньосистемної) взаємодії. Внутрішня взаємодія ґрунтується на відносинах влади й підпорядкування, а реалізується переважно в організаційних відносинах субординації та реординації (зворотного впливу). У разі зовнішньої взаємодії об'єднаних вирішенням спільних завдань суб'єктів різного відомчого підпорядкування відносини сторін ґрунтуються на засадах спільності інтересів, узгодженості дій та рівноправності. Примітно, що взаємодія може здійснюватися не лише узгодженими (спільними), але й розрізненими (автономними) діями суб'єктів у заздалегідь визначеному напрямі. Водночас спільна діяльність двох або більше суб'єктів не завжди може розглядатися як взаємодія. Визначальним чинником взаємодії є наявність єдиної мети спільної діяльності, урахування потреб та інтересів іншої сторони.

Наголосимо, що донині залишається дискусійним питання щодо наявності підстав для віднесення до ознак взаємодії рівності сторін, незалежності та відсутності підпорядкування. В означеному контексті заслуговує на увагу твердження щодо іманентної притаманності цих ознак зовнішній взаємодії, оскільки ієрархічно організованим соціальним системам властиве директивне підпорядкування нижчестоящих елементів вищестоящим. Принагідно зазначимо, що об'єктивне розуміння управлінської природи категорії «взаємодія» неможливо без її розмежування з поняттям «координація». Спорідненість означених категорій полягає в їх використанні для позначення взаємозв'язку, взаємозумовленості та узгодженості дій, об'єднаних досягненням спільних цілей суб'єктів. Водночас слід урахувати, що координація ґрунтується на засадах регламентованості, упорядкованості, обов'язковості дотримання вимог щодо вироблення і вжиття уніфікованих заходів, розподілу сил і засобів [9, с. 160–165]. Зважаючи на встановлення координаційних зв'язків між організаційними одиницями, які не перебувають у відносинах підпорядкування, завжди існує необхідність виокремлення спеціального суб'єкта, уповноваженого на вжиття комплексних заходів із узгодження їх дій [18, с. 8].

Прокуратура є стрижневим елементом правоохоронної системи. Організаційну єдність системи органів прокуратури складає сукупність взаємопов'язаних елементів. Розуміння організаційно-правової природи системи органів прокуратури неможливо без урахування їх місця у структурі, співвідношення і розмежування компетенції, організаційних зв'язків та управлінських відносин. Відповідно до ч. 1 ст. 13 Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя (на правах обласних), міські, районні, міжрайонні, районні в містах, а також військові прокуратури. У разі необхідності Генеральний прокурор України може створювати спеціалізовані прокуратури на правах обласних, міських, районних та міжрайонних прокуратур [19]. Натомість в ч. 1 ст. 7 нового Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року (набуває чинності через шість місяців з дня його опублікування 25 жовтня 2014 року, крім п. 5 розд. XII (крім підп. 3, 5, 8, 9, 12, 20, 42, 49, 63,

67), розділу XIII цього Закону, які набрали чинності з дня, наступного за днем його опублікування) встановлено, що систему прокуратури становлять Генеральна прокуратура України, регіональні прокуратури, місцеві прокуратури та військові прокуратури. Єдність системи прокуратури України забезпечується єдиними засадами організації та діяльності прокуратури, єдиним статусом прокурорів, єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності прокурорів, фінансуванням прокуратури виключно з Державного бюджету України, вирішенням питань внутрішньої діяльності прокуратури органами прокурорського самоврядування [20, с. 11].

Взаємодія є основним елементом організації діяльності системи органів прокуратури (внутрішня взаємодія як обов'язковий елемент організації внутрішньосистемних видів діяльності прокуратури та зовнішня взаємодія як управлінський імператив організації зовнішньосистемних видів діяльності прокуратури). Організація внутрішньої взаємодії окремих елементів системи органів прокуратури, а також налагодження зовнішньої взаємодії з іншими соціальними системами є необхідною передумовою підтримання організаційної єдності системи та забезпечення ефективної реалізації конституційних функцій. Вертикальні та горизонтальні зв'язки елементів системи органів прокуратури засновані на відносинах субординації (ієрархічного підпорядкування) та узгодженості (добровільно узгодженої поведінки) у досягненні визначеної мети. Означений чинник об'єктивно зумовлює, з одного боку, лінійно-функціональну побудову організаційної структури прокуратури, а з іншого боку – націленість органів прокуратури на вирішення комплексних завдань у сфері правоохорони та правозахисту при взаємодії з іншими суб'єктами владних повноважень, інститутами громадянського суспільства, засобами масової інформації. Наголосимо, що внутрішня взаємодія органів прокуратури може здійснюватися як за вертикаллю (заснована на організаційних зв'язках субординації та реордінації, виявляється у підпорядкуванні ланок нижчого рівня безпосередньому (лінійному) керівнику вищестоящого рівня), так і за горизонталлю (є наслідком спеціалізації, заснована на організаційних зв'язках внутрішньовідомчої координації або узгодженої поведінки за окремими напрямками роботи, виявляється в узгодженій діяльності не підпорядкованих один

одному елементів системи, об'єднаних і взаємопов'язаних між собою основним видом діяльності). Субординаційна взаємодія здійснюється керівниками органів прокуратури та їх заступниками на підставі наказів, розпоряджень, вказівок, інструкцій, регламентів, положень. Найпоширенішими формами такої взаємодії є спільна підготовка управлінських рішень, обмін інформацією, робочі групи, спільні навчальні (навчально-методичні, науково-практичні) заходи, узагальнення передового досвіду. Реординаційна взаємодія ґрунтується на ініціативі підлеглого працівника або органу прокуратури нижчого рівня щодо прийняття прокурором вищого рівня (керівником органу прокуратури вищого рівня) необхідних управлінських рішень з метою вирішення конкретних завдань або вжиття заходів консультативно-методичного характеру. Координаційна взаємодія здійснюється за горизонталлю на засадах самостійності та рівності. Керівник органу прокуратури призначає координатора, який наділяється владно-розпорядчими повноваженнями, що використовуються ним не «задня примусу, а для спонукання, спираючись при цьому на розуміння координованими суб'єктами доцільності узгодженої діяльності» [9, с. 169]. Натомість зовнішня взаємодія органів прокуратури ґрунтується виключно на горизонтальних зв'язках «суб'єкт – суб'єкт» на основі рівноправності, спільності інтересів та узгодженості дій.

Перспектива покращання захисту прав і свобод людини та громадянина полягає у поглибленні взаємодії органів прокуратури з інститутами громадянського суспільства. Відповідно до п. 1 наказу Генеральної прокуратури України «Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури України» від 30 серпня 2014 року № 11Гн керівники органів прокуратури повинні забезпечити належну реалізацію принципу гласності як одного з дієвих засобів зміцнення законності та формування довіри до органів прокуратури України [21]. Зміцнення позитивного іміджу прокуратури залежить від концептуального обґрунтування інформаційного супроводу діяльності прокуратури, інституціоналізації взаємовідносин органів прокуратури з громадськістю, створення умов для максимального використання потенціалу суспільства у ствердженні законності та правопорядку. Вважаємо, що назріла необхідність розробки Концепції розвитку взаємодії органів прокуратури з інститутами громадянського суспільства. Кому-

нікаційні цілі прокуратури за сучасних умов полягають у залученні суспільства до захисту конституційних прав і свобод шляхом налагодження постійного, прямого та відкритого діалогу з громадськістю (реалізація спільних проєктів із неурядовими організаціями та засобами масової інформації, модернізація діяльності громадських приймалень, сприяння громадянським ініціативам тощо) та активного використання новітніх інформаційних технологій («вікна» зворотного зв'язку на офіційних сайтах органів прокуратури, комунікація через соціальні мережі, спеціалізовані інтернет-форуми тощо), забезпечення прозорості діяльності органів прокуратури та достовірності надаваної інформації, підвищення якості кадрового забезпечення структурних підрозділів, відповідальних за внутрішню і зовнішню комунікацію. Діяльність уповноважених на комунікацію з громадянським суспільством працівників прокуратури має ґрунтуватися на засадах професіоналізму, організованості, відкритості, комунікабельності, достовірності, результативності та довіри.

Засоби масової інформації є важливим чинником демократизації механізму державної влади і формування громадянського суспільства, а також виявлення, артикуляції та урахування різноманіття думок і переконань. Взаємодія із засобами масової інформації належить до безумовних пріоритетів діяльності органів прокуратури, що об'єктивно зумовлено усвідомленням належності інформаційної сфери до основоположних чинників суспільного життя і визнанням громадської думки одним із критеріїв визначення ефективності діяльності органів прокуратури. Налагодження партнерської взаємодії з масмедіа має вирішальне значення для реалізації принципу транспарентності організації та діяльності органів прокуратури. Відсутність традиції регулярного оприлюднення інформації суспільно важливого характеру з питань діяльності прокуратури потенційно загрожує формуванням у суспільстві викривленого уявлення про соціально-правову природу інституту прокуратури, функціональне призначення органів прокуратури (окремих структурних підрозділів), ефективність їх діяльності, відповідність результатів роботи суспільним очікуванням, наявні проблеми та оптимальні шляхи їх вирішення. Аналітики наголошують, що комунікація органів прокуратури із засобами масової інформації може відбуватися у формі «конфронтаційної взаємодії» (наслідок сприйняття хибних стереотипів

щодо соціальної місії і належної поведінки взаємодіючих суб'єктів) або позитивної взаємодії (спрямована на досягнення єдиних цілей узгодженої діяльності організаційно відособлених і самостійних суб'єктів). Єдність цілей (бажаного результату) є найважливішою умовою позитивної взаємодії. Організаційна мета органів прокуратури полягає у використанні можливостей засобів масової інформації під час реалізації конституційних функцій, оперативного та об'єктивного висвітлення повсякденної діяльності органів прокуратури, формування позитивного іміджу прокуратури. Засоби масової інформації основний сенс взаємодії із органами прокуратури вбачають у систематичному інформуванні суспільства про стан законності та реалізовані антикримінальні заходи, оприлюдненні інформації про досудове розслідування кримінальних правопорушень, що мають особливий суспільний резонанс. У контексті взаємодії з органами прокуратури засоби масової інформації реалізують низку соціально значущих функцій, а саме: інформаційну (об'єктивне висвітлення і коментування подій); просвітницьку (викорінення правового нігілізму, розширення світогляду та підвищення рівня правосвідомості населення); інноваційну (виокремлення актуальних проблем у сфері протидії злочинності, артикуляція пропозицій щодо шляхів їх вирішення); контролю (моніторинг стану додержання законів); оперативну (інформування про вчинені кримінальні правопорушення); превентивну (ствердження традицій законослухняності та неприпустимості неправомірної поведінки) [22, с. 13].

В умовах реформування прокуратури важливого значення набуває поглиблення взаємодії органів прокуратури з Національною академією прокуратури України, що регламентується відповідним наказом Генеральної прокуратури України від 31 січня 2011 р. № 8 [23]. У ст. 80 Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року визначено, що Національна академія прокуратури України є державним вищим навчально-науковим закладом, який забезпечує підготовку фахівців із вищою освітою, здійснює спеціальну підготовку кандидатів на посаду прокурора, підвищення кваліфікації прокурорів, а також науково-дослідну діяльність [20, с. 17]. У контексті використання освітньо-наукового потенціалу Національної академії прокуратури України слід ширше використовувати як апробовані, так й інноваційні форми взаємодії, а саме: залучення найбільш

кваліфікованих прокурорів органів прокуратури до забезпечення навчального процесу з професійно орієнтованих навчальних дисциплін; здійснення наукового керівництва проходженням студентами практики (стажування) в органах прокуратури та участь у роботі державних екзаменаційних комісій; спільна участь у виконанні цільових наукових досліджень із актуальних проблем прокурорської діяльності за замовленням Генеральної прокуратури України, а також у підготовці підручників, навчально-методичних посібників і методичних рекомендацій; рецензування прокурорськими працівниками підготовленої в академії наукової та навчально-методичної продукції; вивчення і поширення передового досвіду діяльності органів прокуратури; підготовка аналітичних та інформаційно-довідкових матеріалів за основними напрямками діяльності органів прокуратури; спільна підготовка і проведення наукових (науково-практичних) конференцій (семінарів, круглих столів); забезпечення впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність органів прокуратури; створення в органах прокуратури профільних кафедр на громадських засадах за участю науково-педагогічних працівників і прокурорів органів прокуратури; формування резерву на заміщення посад науково-педагогічного персоналу з числа прокурорів органів прокуратури, які мають схильність до педагогічної та науково-дослідної діяльності тощо.

Резюмуючи, зазначимо, що взаємодія є невід'ємним елементом сучасної організаційно-управлінської парадигми. Полісемантичність категорії «взаємодія» зумовлює відсутність її уніфікованого визначення. Взаємодія в органах прокуратури є узгодженою та спрямованою на досягнення єдиної мети діяльністю не підпорядкованих один одному організаційно самостійних і відокремлених суб'єктів. Ефективність діяльності органів прокуратури залежить від інтенсивності внутрішньої та зовнішньої взаємодії. Подальший розвиток теоретико-методологічних засад взаємодії має відбуватися у контексті формування нової філософії прокурорської діяльності. Важливими управлінськими пріоритетами в органах прокуратури є оптимізація внутрішньо-системної взаємодії, концептуальне обґрунтування і поглиблення позитивної взаємодії з інститутами громадянського суспільства та засобами масової інформації, формування у прокурорських працівників готовності і здатності до міжсуб'єктної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Координация деятельности правоохранительных органов по борьбе с преступностью : науч.-практ. рек. / Ген. прокуратура Российской Федерации, НИИ проблем укрепления законности и правопорядка ; [Бессарабов В. Г., Капитонова Ю. В., Макаренченко В. А., Рябцев В. П.]. – М., 2001. – 64 с.
2. Гальперин И. М. Взаимодействие государственных органов и общественности по борьбе с преступностью: уголовно-правовое и уголовно-процессуальное исследование / И. М. Гальперин. – М. : Юрид. лит., 1972. – 184 с.
3. Гусаров В. М. Проблемы организации работы городской (районной) прокуратуры : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Гусаров Владимир Николаевич. – Харьков, 1995. – 182 с.
4. Загородній В. Є. Основні напрями організації роботи районних (міських) прокуратур : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Загородній Віктор Євстафійович. – Одеса, 2009. – 224 с.
5. Кучер О. Питання внутрішньої взаємодії органів прокуратури з представництва інтересів громадянина інтересів громадянина або держави в суді / Олег Кучер // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 5. – С. 18–22.
6. Маркелов Т. Л. Взаимосвязь органов прокуратуры с общественностью в деятельности по укреплению законности и борьбе с преступностью : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Маркелов Т. Л. – М., 1970. – 21 с.
7. Мичко М. І. Теоретичні і практичні проблеми організації роботи в апараті прокуратури області : монографія / М. І. Мичко. – Донецьк : Донеччина, 2000. – 160 с.
8. Рябцев В. П. Концептуальные проблемы организации и функционирования прокуратуры : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.11 / Рябцев Валерий Петрович. – М., 1991. – 55 с.
9. Основы организации и управления в органах прокуратуры Российской Федерации : учебник / под ред. А. Ф. Смирнова. – М. : Ин-т повышения квалификации руковод. кадров Генпрокуратуры РФ, 2005. – 336 с.
10. Якимчук М. К. Організаційно-правові основи управління в органах прокуратури України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Якимчук Микола Костянтинович. – Чернівці, 2002. – 470 с.
11. Жекибаева Б. А. Категория «взаимодействие» в системе социально-гуманитарных наук [Электронный ресурс] / Б. А. Жекибаева. – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/21_NTP_2011/Pedagogica/4_90352.doc.htm.
12. Бершадська О. В. Міжсуб'єктна взаємодія як складова професійної культури соціального працівника / О. В. Бершадська // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2011. – № 3 (44). – С. 3–14.
13. Соболев Т. В. Соціальна дія та соціальна взаємодія – засади порівнюваності понять / Т. В. Соболев // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – 2009. – № 91–93. – С. 41–44.
14. Андрощук І. В. Взаємодія як педагогічна категорія / І. В. Андрощук // Педагогічний дискурс. – № 14. – 2013. – С. 15–19.
15. Марчук Н. Міжетнічна взаємодія як необхідна складова консолідації українського суспільства [Електронний ресурс] / Наталія Марчук // Вісник Наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – Вип. 3. – 2009. – С. 112–117. – Режим доступу: <http://nato.pu.if.ua/journal/2009-2/2009-2-26.pdf>.
16. Шкурова Е. В. Межконфессиональное взаимодействие и государственно-конфессиональные отношения в Республике Беларусь / Е. В. Шкурова // Проблемы управления. – 2007. – № 2 (23). – С. 180–185.
17. Курбан Е. Н. Межкультурное взаимодействие в синергетическом измерении / Е. Н. Курбан, М. В. Кривошлыкова // Достижения в науке. Новые взгляды, проблемы, инновации : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Лодзь : Sp. Z o.o. «Diamond trading tour», 2012. – С. 59–62.
18. Максуров А. А. Формы координационного взаимодействия правоохранительных органов в области борьбы с преступностью : науч.-метод. пособие / А. А. Максуров. – Ярославль : Изд-во прокуратуры Ярослав. обл. РФ, 2004. – 60 с.
19. Про прокуратуру : закон України від 5 листоп. 1991 р. № 1789-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>.
20. Про прокуратуру : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII // Голос України. – 2014. – № 206. – С. 11–21.
21. Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури України : наказ Ген. прокуратури України від 30 серп. 2014 р. № 11гн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GP14010.html.
22. Взаимодействие органов прокуратуры со средствами массовой информации в сфере соблюдения прав и свобод человека и гражданина : метод. пособие / В. Г. Бессарабов, В. М. Захарчук, М. В. Маматов ; Акад. Генпрокуратуры РФ, НИИ. – М., 2010. – 88 с.
23. Про організацію взаємодії органів прокуратури України з Національною академією прокуратури України : наказ Ген. прокуратури України від 31 січ. 2011 р. № 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GP11041.html.

Надійшла до редколегії 20.10.2014

ПРОНЕВИЧ А. С. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КАК ЭЛЕМЕНТ ОРГАНИЗАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ

Охарактеризована полисемантическая категория «взаимодействие» и выявлены теоретико-методологические основы организации и осуществления взаимодействия органов прокуратуры на внутреннеорганизационном и внешнем уровнях деятельности. Особое внимание уделено концептуальному обоснованию взаимодействия органов прокуратуры с институтами гражданского общества и средствами массовой информации. Установлено, что в условиях реформирования прокуратуры Украины одним из приоритетов является углубление внутреннего взаимодействия органов прокуратуры с Национальной академией прокуратуры Украины.

Ключевые слова: взаимодействие, субъекты взаимодействия, внутренне и внешнее взаимодействие, согласованность действий, позитивное взаимодействие, институты гражданского общества, средства массовой информации.

PRONEVYCH O. S. INTERACTION AS PART OF THE ACTIVITIES OF THE ORGANIZATION OF THE PROSECUTION

Article is devoted to the polysemantic category of «interaction» and to identify the theoretical and methodological foundations of the organization and implementation of interaction prosecutors internally and externally activities.

Interaction is recognized as one with the main elements of the organization of activity of the prosecution (internal communication as an indispensable element of the organization of intra activities prosecutors and external activities as a management imperative organization activities prosecutor's office). Determined that the interaction is coherent and designed to achieve a common goal activities are not subordinate to each other organizationally independent entities. The most significant formal characteristics attributed interaction consistency polysubject, cooperation efforts, partnership, mutual support, legitimacy.

Particular attention is paid to the conceptual justification of the interaction of the prosecution with civil society and the media. Found that in the conditions of reforming Prosecutor's Office with one priority is to deepen the internal communication of the prosecution with the National Academy of Prosecution of Ukraine.

Keywords: interaction, subjects of interaction, internal and external interaction, coordinated activity, positive interaction, civil society, media.

УДК [351.746.1:347.181](477)

О. Ю. ПРОЦКИХ,

кандидат юридичних наук,

викладач-методист факультету з підготовки працівників органів внутрішніх справ

навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ ПІД ЧАС ПЕРЕТИНУ АДМІНІСТРАТИВНИХ МЕЖ ІЗ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНОЮ ТЕРИТОРІЄЮ УКРАЇНИ

Розглянуто обсяг та значення спеціальних процедур встановлення особи під час реалізації окремих норм Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Внаслідок дослідження окреслено систему нормативно-правових актів, які регулюють цей вид юридичної діяльності, та викладено алгоритм дій посадових осіб, що здійснюють цей вид юридичної діяльності, а також особливості правозастосування під час її здійснення.

Ключові слова: встановлення особи; правовий режим; тимчасово окуповані території України; документи, що засвідчують особу.

Політичні події, що останнім часом мають місце в Україні та призвели до присутності на окремих територіях нашої держави військ Російської Федерації, а також політичного визнання фактичної втрати Україною державного контролю над цими територіями, обумовлює пошуки шляхів та форматів юридичного вирішення проблем забезпечення додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб.

лю над цими територіями, обумовлює пошуки шляхів та форматів юридичного вирішення проблем забезпечення додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб.